

Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueen terveydensuojelun valvontasuunnitelma 2015–2019

SISÄLTÖ

Sivu

1. Johdanto	3
1.1 Kunnan terveydensuojeluviranomaisen tehtävät	3
2. Henkilöstö, yhteystiedot.....	4
3. Valvonnan maksullisuus	4
4. Suunnitelmallinen valvonta.....	5
4.1 Valvontakohteiden kartoitus ja kohdeluettelo.....	5
4.2 Valvonnan painopistealueet.....	5
4.2.1 Inarin ja Utsjoen valvonnan painopisteet ohjelmakaudella 2015–2019:.....	5
4.3 Tarkastusten määrittely ja sisältö.....	6
4.4 Tarkastussuunnitelma	7
4.4.1 Valvontakohteiden riskinarviointi, tarkastustiheys ja tarkastukseen käytettävä aika	7
5. Valvontanäytteet ja niiden tutkiminen	7
6. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen arviointi.....	8
7. Valvonnan voimavarojen riittävyys	8
Liite 1. Suunnitelmallisen valvonnan kohdetyypit, niiden riskiluokka, tarkastustiheys ja tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika.	9
Liite 2. Valvontakohdetyypin tarkastusten sisältö	11
Liite 3. Laboratorioiden yhteystiedot.....	16

1. Johdanto

1.1 Kunnan terveydensuojeluviranomaisen tehtävät

Terveydensuojelulain (763/1994) tarkoituksena on ylläpitää ja edistää väestön ja yksilön terveyttä. Lain tavoitteena on myös ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa terveyshaittaa. Terveydensuojelulain mukaan kunnilla on päävastuu terveydensuojelun toteuttamisesta. Kunnan tehtäviin kuuluu terveydensuojelulain mukaisten kohteiden säännöllinen valvonta, terveydensuojelusta tiedottaminen sekä terveydensuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestäminen. Inarissa ja Utsjoella terveydensuojeluviranomaisena toimii Inarin kunnan sosiaali- ja terveystalouden ympäristöjaosto. Terveydensuojelun valvonnan toteutus kuuluu Inarin kunnan ympäristöyksikölle.

Terveydensuojelulain 6 §:n mukaan kuntien on laadittava terveydensuojelun valvontasuunnitelma, jonka laatimista ohjaavat terveydensuojelulaki, valtioneuvoston asetus kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmasta ja valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma.

Terveydensuojelulain 6 §:n mukaan kunnan valvontasuunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

1. tarkastusten sisällön määrittely
2. valvontakohteiden tarkastustiheys
3. kunnan toimesta tapahtuva näytteenotto ja näytteiden tutkiminen
4. valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi; sekä
5. hyväksytyt laboratoriot, joihin valvonta tukeutuu

Valvira, Tukes ja Evira ovat laatineet yhteistyössä Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman vuosille 2015–19. Terveydensuojelun valtakunnallinen valvontaohjelma on sisällytetty osaksi tätä laajaa kokonaisuutta ja se ohjaa kuntien terveydensuojelun valvontaa.

Säännöllisen ja suunnitelmallisen valvonnan lisäksi kunnan terveydensuojelun valvontaan kuuluu lupien ja ilmoitusten käsittely, asumisterveyteen liittyvät tarkastukset, epidemiaselvitykset, asukkaiden valitukset ja niihin liittyvät selvitykset ja valvontatoimet. Voimavaroja vaativat myös toiminnan suunnittelu ja seuranta, laskutus, neuvonta ja ohjaus. Myös näiden tehtävien hoitamiseen on varattava riittävästi aikaa kokemukseen ja riskinarviointiin perustuen.

2. Henkilöstö, yhteystiedot

Inarin kunnan ympäristöyksikön vastuuhenkilönä toimii Inarin kunnan ympäristöyksikön johtaja. Terveysnsuojelulain mukaista valvontaa hoitavat terveysnsuojelutarkastajat ja ympäristötarkastaja.

Käyntiosoite: Inarin kunnan ympäristöyksikkö
Latutie 1
99800 IVALO

Postiosoite: Inarin kunta
Ympäristöyksikkö
Piiskuntie 2
99800 IVALO

Muut yhteystiedot:

Ympäristöyksikön johtaja, terveysnsuojelutarkastaja Minna Saramo-Nissilä
puhelin 0400 662 510
sähköposti minna.saramo.nissila@inari.fi

Terveysnsuojelutarkastaja Paula Niskala
puhelin 040 124 4977
sähköposti paula.niskala@inari.fi

Ympäristötarkastaja
puhelin 040 546 3218
sähköposti etunimi.sukunimi@inari.fi

3. Valvonnan maksullisuus

Terveysnsuojelulain 50 §:n mukaan kunnan on perittävä toiminnanharjoittajalta hyväksymänsä taksan mukainen maksu kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista, näytteenotosta ja tutkimuksista. Myös valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastuksen perusteella annettujen määräysten valvonta on maksullista silloin, kun määräysten antaminen perustuu terveysnsuojelulain säännösten noudattamatta jättämiseen. Muusta maksullisuudesta, kuten kohteen hyväksymisestä ja siihen liittyvästä tarkastuksesta, on säädetty erikseen. Terveysnsuojelun valvonnasta aiheutuneet maksut määritellään Inarin kunnan ympäristöterveydenhuollon maksutaksassa.

Valvonnan maksullisuus saattaa muuttua tällä ohjelmakaudella siten, että valvonnasta peritään suoritusperusteinen vuosittainen maksu. Uusi käytäntö astune voimaan 1.1.2016. Mikäli ko. lainsäädännön muutos toteutuu, uudet käytänteet otetaan käyttöön annetun aikataulun mukaisesti.

4. Suunnitelmallinen valvonta

4.1 Valvontakohteiden kartoitus ja kohdeluettelo

Terveydensuojelulain mukaisista valvontakohteista useimmat ovat luvan- tai ilmoituksenvaraisia. Kohteet tulevat suunnitelmallisen valvonnan piiriin terveydensuojeluviranomaisen hakemusta tai ilmoitusta koskevan päätöksen jälkeen. Inarin ja Utsjoen kuntien terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan kohteet on kartoitettu ja kirjattu Digia Tarkastajan YHTI-sovellukseen. Kohdeluetteloa päivitetään jatkuvasti, kun kohteista saadaan lisätietoa.

4.2 Valvonnan painopistealueet

Terveydensuojelun painopisteiden avulla resursseja kohdennetaan suunnitelmallisesti ja riskiperusteisesti sekä lainsäädännön tuomat muutokset huomioden. Painopisteenä olevien kohdetyyppien toimenpiteet tai valvonta käynnistään tai toteutetaan valtakunnallisessa ohjelmassa esitettynä ajankohtana.

Terveydensuojelun suunnitelmallista valvontaa on yksinkertaistettu ohjelmakaudelle 2015–2019. Suunnitelmallisen valvonnan piiristä on poistettu sellaiset kohteet, joissa oleskelu on lyhytaikaista ja jotka eivät todennäköisesti aiheuta terveyshaittaa. Näitä kohteita ovat:

- luentosalit, auditoriot (muualla kuin kouluissa)
- kirkot
- kirjastot
- konserttitalit
- bingo hallit
- parturi- kampaamot
- hautausmaat ja
- eläinsuojat

Nämä kohteet kuuluvat kuitenkin edelleen ilmoitusvelvollisuuden piiriin ja ilmoituksista tehdään päätös. Valvontaa voidaan tehdä yhteydenottojen perusteella. Suunnitelmallisesta valvonnasta vapautuvat resurssit käytetään terveydensuojelulainsäädännön mukaiseen valvontaan, kuten ennakoivaan terveyshaittojen ehkäisyyn sidosryhmissä tapahtuvassa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

4.2.1 Inarin ja Utsjoen valvonnan painopisteet ohjelmakaudella 2015–2019:

Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely

Ihonkäsittelyssä infektioriski liittyy tilanteisiin, joissa viruspitoista verta tai bakteereja pääsee ihon läpi, limakalvolle (silmät, nenä, suu) tai rikkinäiselle iholle. Infektioriski voi syntyä esimerkiksi neulanpistosta, tatuoinnista, erilaisista lävistyksistä ja kuppauksesta. Infektioriskin ehkäisyssä on tärkeää hoitotilan puhtaus ja riittävän tehokas välinehuolto. Kaikkien ihon läpäisevien ja rikutun ihon kanssa kosketuksissa olevien välineiden on oltava steriilejä

Talousvesi

Vuosi 2017:

Valvontatutkimusohjelma päivitetään ja sekä valvonta- että näytemäärät saatetaan asetuksen mukaiseksi

Vuodet 2017–19:

Kunnan terveydensuojeluviranomainen laatii erityistilannesuunnitelman talousveden laadun turvaamiseksi. Erityistilannesuunnitelma on osa terveydensuojelun 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan terveydensuojelun valmiussuunnitelmaa. Erityistilannesuunnitelma laaditaan yhdessä muiden viranomaisten ja talousvettä toimittavan laitoksen kanssa. Suunnitelma laaditaan Valviran laatiman terveydensuojelulain 8 §:n mukaisen ohjeen pohjalta (talousveden laadun turvaaminen erityistilanteissa). Erityistilannesuunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi sovitetaan yhteen vesihuoltolaissa tarkoitetun vesihuoltolaitoksen häiriötilannesuunnitelman sekä muiden viranomaisten ja toimijoiden varautumiseen liittyvien suunnitelmien kanssa.

Terveydensuojelu sidosryhmissä

Ohjelmakaudella pyritään edistämään terveydensuojelunäkökohtien huomioimista eri sidosryhmissä esim. kaavoitukseen ja ympäristölupiin liittyvässä suunnittelussa ja päätöksenteossa.

4.3 Tarkastusten määrittely ja sisältö

Suunnitelmallisessa valvonnassa tehdään 1) tarkastuksia (perustarkastus) ja 2) uusintatarkastuksia (lisä- tai osatarkastus). Perustarkastus on säännölliseen valvontaan kuuluva ennalta sovittu tarkastus. Tarkastuksella selvitetään, aiheutuuko toiminasta terveyshaittaa tai esiintyykö tarkastuskohteessa sellaisia tekijöitä tai olosuhteita, joiden vuoksi terveyshaitta voi syntyä. Tarkastukseen liittyy tavallisesti aistinvaraista tarkastelua ja arviointia sekä mahdollisesti – tosin melko harvoin – mittauksia ja/tai näytteenottoa jatkotutkimuksia varten. Mikäli toiminnassa tai olosuhteissa havaitaan puutteita tarkastuksen perusteella, annetaan haitan estämiseksi tai tilanteen korjaamiseksi ohjeita, toimenpidekehotuksia tai -määräyksiä.

Uusintatarkastus on säännölliseen valvontaan liittyvä ennakolta sovittu tai ennalta ilmoittamaton tarkastus. Uusintatarkastuksella varmennetaan, että kohteen toiminta on saatettu hyväksyttävälle tasolle. Uusintatarkastus voi olla myös esim. tarvittavan asiakirjan pyytäminen nähtäväksi, jos siinä on aikaisemmin ollut puutteita. Tarkastusten keskeisin sisältö valvontakohdetyypeittäin on esitetty liitteessä 2.

Muun terveydensuojelun valvonnassa tehdään 3) tarkastuksia terveyshaittaepäilyn tai valituksen perusteella, 4) ennakkotarkastuksia tilanteessa, jossa kohteeseen on suunnitteilla uutta toimintaa tai 5) käyttöönottotarkastuksia liittyen ilmoituksen tai hakemuksen käsittelyyn. Tarkastuksissa otetaan näytteitä tarvittaessa.

Tarkastuksiin pyritään mahdollisuuksien mukaan yhdistämään muun lainsäädännön piiriin liittyviä tarkastuksia kuten kuluttajaturvallisuus-, elintarvike- ja/tai tupakkalain mukaisia tarkastuksia.

Valvonnassa eteen tuleviin erityistilanteissa toimimiseen on laadittu suunnitelma. Suunnitelma on esitetty *Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valmiussuunnitelmassa*.

4.4 Tarkastussuunnitelma

4.4.1 Valvontakohteiden riskinarviointi, tarkastustiheys ja tarkastukseen käytettävä aika

Terveydensuojelulain mukaiset, suunnitelmallisen valvonnan kohteet jaetaan kolmeen riskiluokkaan, joiden perusteella valvontakohdetyypin yleinen tarkastustiheys määrittyy.

Kohteiden riskejä arvioidaan kaikkien tarkastusten yhteydessä ja yksittäisten kohteiden tarkastustiheystarvetta muokataan tarvittaessa saatujen havaintojen perusteella. Merkittäviä tekijöitä riskinarvioinnin kannalta ovat altistuvien ihmisten määrä ja erityisryhmä (lapset, nuoret, vanhukset, kehitysvammaiset tai vajaakuntoiset, sairaat), altistava tekijä (taudinaiheuttaja, myrkyllisyys), altistuksen kesto ja/tai toistuvuus (vakituinen vai tilapäinen oleskelu).

Muita perusteita tarkastustiheyden määrittelylle ovat mm. toiminnanharjoittajan asiantuntemus ja toimintatavat (hygieniatuntemus, oma-valvonta tai käyttötarkkailu, aikaisemmat ongelmat kohteessa, yleinen asennoituminen, piittaamattomuus ym.) sekä tilan olosuhteet, rakenteet ja kalusto (varustelutaso, rakenteiden kunto ym.).

Jäljempänä esitetyssä tarkastussuunnitelmassa (Liite 1) on esitetty Valviran arvioima vuosittainen tarkastustiheys valvontakohdetyypeittäin ja valvontakohdetyypin riskiluokka, jonka perusteella on tehty kohdetyyppikohtainen valvontasuunnitelma Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueelle. Valvontakohdetyypin tarkastustiheyttä on joissakin tapauksissa vähennetty tai lisätty paikallisen riskinarvioinnin perusteella. Riskinarviointi perustuu kokemukseen kohteista ja tarkastuksilla tehtyihin havaintoihin. Yksityiskohtaista, järjestelmällistä riskinarviointia ei ole tehty.

Valvontakohdetyypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävän ajan arvioimisessa huomioidaan tarkastuksen tarkoitus, valmistelu ja sisältö sekä pöytäkirjan laatiminen. Tarkastukseen käytettävä aika voi vaihdella saman kohdetyypin sisällä paljon kohteesta riippuen.

5. Valvontanäytteet ja niiden tutkiminen

Talousvesi: Ahma Ympäristö Oy suorittaa Inarin Lapin Vesi Oy:n ylläpitämän talousvesiverkoston säännöllisen näytteenoton (STM:n talousvesiasetus 461/2000) Inarin ja Utsjoen kuntien alueella. Ympäristöyksikkö valvoo, että vesinäytteitä otetaan riittävästi ja että vesilaitosten valvontatutkimusohjelmat päivitetään säännöllisesti.

Uimavesi: Inarin kunnan ympäristöyksikkö valvoo yleisten uimarantojen veden laatua sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 354/2008 (pienet yleiset uimarannat) mukaisesti. Inarin ja Utsjoen kuntien alueella ei ole ns. EU-uimarantoja. Näytteenottotiheyttä on pienennetty paikallisen riskinarvioinnin perusteella. Inarin kunnan ympäristöyksikkö valvoo säännöllisesti kahden yleisen uimahallin, yhden kylpylän ja yhden hotellin uima-altaan vedenlaatua terveydensuojelulain (763/1994) mukaan. Näytteet ottaa Ahma Ympäristö Oy uimahalleissa laaditun valvontatutkimusohjelman mukaisesti.

Asumisterveys, sisäilma: Asuntojen, koulujen, päiväkotien ja vastaavien tilojen tarkastusten yhteydessä otetaan sisäilma-, materiaali- ja pintanäytteitä tarvittaessa. Näytteitä otetaan sekä kemiallisia että mikrobiologisia tutkimusta varten.

Terveydensuojelulain nojalla annettujen säännösten edellyttämät tehtävät tutkimukset teetetään Eviran hyväksymissä laboratorioissa mahdollisuuksien mukaan (liite 3).

6. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen arviointi

Kunnan lähettää ympäristöterveydenhuollon monijäsenisen toimielimen hyväksymän arvion ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta lääninhallitukselle vuosittain suunnitelmavuoden jälkeisen maaliskuun loppuun mennessä. Inarin ja Utsjoen yhteistoiminta-alueella Inarin kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto huolehtii selvityksen antamisesta.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa tarkastellaan, kuinka kattavasti suunniteltu toiminta ja suunnitellut tarkastukset ovat toteutuneet. Valvonnan kattavuus arvioidaan valvontakohdetyypeittäin. Kattavuus kuvataan liittämällä esimerkiksi arviointiin selvitys toteutuneiden tarkastusten lukumäärästä valvontakohdetyypeittäin, selvitys näytteenotosta valvontakohdetyypeittäin ja osallistumisesta valvontaprojekteihin. Tarvittaessa kerrotaan syyt tai perustelut mahdollisista toteutumatta jääneistä tavoitteista tai poikkeamista ja vaadittavat toimenpiteet, joiden avulla tavoitteet toteutuisivat suunnitelman mukaisesti seuraavalla tarkastelujaksolla.

7. Valvonnan voimavarojen riittävyys

Terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan hoitamiseen tarvitaan vuosittain vähintään 50 htpv. Suunnitelmallinen valvonta jakautuu mm. koulujen, päiväkotien, liikuntatilojen, julkisten majoitushuoneistojen sekä talous- ja uimavesien valvontaan.

Muuhun kuin suunnitelmalliseen terveydensuojelun valvontaan tarvitaan arviolta n. 20–30 htpv. Suuri osa muuhun kuin suunnitelmalliseen valvontaan käytettävästä ajasta menee asuntojen ja muiden kohteiden terveyshaittojen selvittämiseen (tarkastukset ja mahdolliset mittaukset) ja osa terveydensuojelulain 13 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelyyn ja toimenpidepyyntöjen hoitamiseen. Neuvontaan, toiminnan kehittämiseen, lausuntojen antamiseen ja raportointiin kuluu myös osa valvonnan työajasta.

Liite 1. Suunnitelmallisen valvonnan kohdetyytit, niiden riskiluokka, tarkastustiheys ja tarkastukseen keskimäärin käytettävä aika.

Suunnitelmallisen valvonnan kohdetyytit		Riski-luokka	Ympäristö-yksikön tark.-tiheys/vuosi	Tarkastukseen keskim. käytettävä aika (tuntia)	Kohteiden lkm	Suunnitellut tarkastukset vuonna 2015
Toimintaluokka:	Toimintatyyppi:					
Talousveden jakelu ja käyttö	Talousvettä toimittava laitos (<i>asetus 461/2000</i>):	3	2-1	8-15	0	0
	EU-vesilaitokset (vedentoimitus > 1000 m ³ /d tai vähintään 5000 käyttäjää)					
	Muut vesilaitokset (vedentoimitus 10- 1000 m ³ /d tai 50–5000 käyttäjää)	3	2-1 (0,5*)	4-8	11	11
	<i>Talousvettä toimittava laitos (asetus 402/2000)</i>	2	1-0,5 (0,3*)	2-6	2	2
	Pienet vesilaitokset (vedentoimitus < 10 m ³ /d tai <50 käyttäjää)					
Kokoontuminen, julkiset huvi- ja kokoontumis-huoneistot	<i>Lasten ja nuorten kohteet:</i> kerhotilat, nuorisotilat ja leirikeskukset, lasten iltapäiväkerhot ja sisäleikkipuistot	2	0,3	2-4	13	5
Opetustoiminta, koulut ja oppilaitokset	Esiopetus, peruskoulu, lukio, ammattioppilaitos, muut koulut ja oppilaitokset, korkeakoulu ja muu aikuiskoulutus	2-1	0,3	5-15	14	2
Majoitustoiminta, majoitus-huoneistot	Hotellit, hostellit, maatilamatkailu, asuntolat jne.	2-1	0,2	2-4	83	15
Kauneudenhoitoa ja ihon käsittelyä suorittavat huoneistot ja laitokset	Kosmetologiset huoneistot, tatuointi ja lävistys, muu ihon käsittely ja hoito	2-1	0,3	2-3	3	1
Sosiaalihuollon palvelut	Lasten päiväkodit ja vastaavat	2	0,5-0,3	2-6	25	5
	Lastenkodit / lastensuojeluyksiköt ja vastaavat					
	Vanhainkodit ja vastaavat					
	Muut sosiaalialan yksiköt					
Liikunta ja virkistystoiminta	Yleiset uimarannat (EU-uimarannat), yli 100 uimaria päivässä Pienet yleiset uimarannat, väh. kuin 100 uimaria päivässä	2	1	2-4	3	3

	Yleiset altaat: <i>uimahalli, kylpylä, uimala, vesipuisto tai muu yleinen allas</i>	3	2-1	4-5	3	3
	Yleiset saunat	2	1	2-3	1	1
	Yleinen liikuntatila: <i>urheiluhalli, kuntosali tai muu yleinen liikuntatila</i>	1	0,25	2-4	6	0
YHTEENSÄ					164	48

*Jos ainoastaan jakelua

Riskiluokat:

Luokkaan 3 kuuluvat ne kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa; esimerkiksi kun altistuvien määrä on suuri, toiminta on herkkä häiriöille, vaikutukset terveyteen ovat merkittäviä, altistusaika on pitkä (korkea riski).

Luokkaan 2 kuuluvat ne kohteet, joissa on mahdollista, että toiminnasta voi aiheutua terveyshaittaa, mutta terveysvaikutukset eivät ole merkittäviä (keskisuuri riski)

Luokkaan 1 kuuluvat ne kohteet, joissa on todennäköistä, että toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa (matala riski).

Tarkastustiheys:

2	kaksi kertaa vuodessa
1	kerran vuodessa
0,5	joka toinen vuosi
0,3	kerran kolmessa vuodessa
0,25	kerran neljässä vuodessa
0,2	kerran viidessä vuodessa

Liite 2. Valvontakohdetyypin tarkastusten sisältö

Kohdetyypit ja tarkastusten sisältö (sekä riskinarviointiin liittyviä tekijöitä)	
Tsl 13 § 1 mom. 1 kohdan kohteet (työtilat)	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Asutuksen läheisyys, asukkaiden määrä, asukkaiden häiriöalttius • Harjoitettavan toiminnan laatu, toiminnan jatkuvuus, • Toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • Yleinen siisteys • Rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • Ilmanvaihto • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Käytettävän talousveden laatu • Kemikaalien käsittely ja säilytys • Jätehuollon järjestelyt
Julkiset huvi- ja kokoontumishuoneistot	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys, siivousohjelma ja välineet • Rakenteiden ja pintojen kunto ja ylläpito • Pesu- ja pukeutumistilat • Käymälät ja muut sosiaalitilat • Sisäilman laatu ja ilmanvaihto • Toiminnan aiheuttama melu • Asiakasmäärät • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Harjoitettavan toiminnan laatu • Käytettävän talousveden laatu • Jätehuollon järjestelyt
Julkinen majoitushuoneisto • hotellit • matkustajakodit ja muu majoitus • leirikeskukset tai vastaavat majoituskohteet	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Yleinen siisteys, siivousohjelma ja välineet • Rakenteiden ja pintojen kunto ja ylläpito • Varustelutaso • Majoitustilat, yleiset tilat, käymälät ja pesu- ja saunatilat • Sisäilman laatu ja ilmanvaihto • Toiminnan aiheuttama melu • Asiakasmäärät • Tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • Harjoitettavan toiminnan laatu • Käytettävän talousveden laatu • Jätehuollon järjestelyt
Yleinen uimahalli, uima-allas, uimala tai kylpylä • uimahalli • uima-allas, uimala • kylpylät ja vesipuistot	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Henkilöstön allasvesihygieninen osaaminen • Valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuminen • Tulosten ja poikkeamien raportointi terveydensuojeluviranomaiselle • Onko poikkeamien johdosta ryhdytty toimenpiteisiin • Allasveden laatuvaatimusten täyttymisen seuranta • Ovatko vedenlaatutulokset asiakkaiden nähtävillä

	• Vedenpuhdistuslaitteiden toiminta, niiden huolto ja käyttötarkkailu • Ilmanvaihto ja sisäilman laatu • Yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt • Sauna- ja pesutilat • Kalusteiden ja pintojen kunto • Jätehuollon järjestelyt • Kemikaalien käsittely ja varastointi • Asiakasmäärät ja kirjanpito niistä
Yleinen uimaranta	• Vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Uimarannan siivous ja jätehuolto • Yleiseen käyttöön tarkoitettut käymälät ja pukeutumistilat • Ovatko vedenlaatutulokset asiakkaiden nähtävillä ilmoitustaululla • Kieltoaulu, jolla kielletään koirien ja muiden kotieläinten oleskelu uimarannalla • Riskit uimaveden laadulle • Kävijämäärät • Asetuksen (177/2008) mukaisille uimarannoille uimavesiluokitus ja uimavesiprofiili • Tiedottaminen • Erityistilanteisiin varautuminen
Eläinsuojat ja –aitaukset kaava-alueella	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • eläinsuojan, jaloittelupaikan ja ympäristön siisteys • lannan, virtsan ja rehujen käsittely • rakenteiden kunto ja tarkoituksenmukaisuus eläinlaji huomioon ottaen • toiminnan aiheuttama haitta (melu, haju, tuhoeläimiä) • talous- tai uimaveden saastumisriski • eläinten laji ja lukumäärä, etäisyys rajanaapureihin • lähialueen muu käyttötarkoitus ja häiriöalttius • talousvesikaivojen läheisyys
Koulu tai oppilaitos • peruskoulu • lukio, yliopisto, kansalaisopisto • keskiasteen eril. oppilaitokset	• onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • siivousohjelma ja -välineet • käymälät • pesu- ja pukeutumistilat • valaistus • sisäilman laatu ja ilmanvaihdon riittävyys • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • harjoitettavan toiminnan laatu • käytettävän talousveden laatu • toiminnan aiheuttama melu • pöly ja haju • kemikaalien käsittely ja säilytys • jätehuollon järjestelyt, piha-alueet • oppilasmäärät ja tilojen riittävyys oppilasmäärään nähden

Päivähoitopaikat, lasten- tai ryhmäperhepäiväkodit, esiopetustila	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • siivousohjelma ja -välineet • käymälät • pesu- ja pukeutumistilat • vaatteiden käsittely • valaistus • ilmanvaihto • sisäilman laatu • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • melu • jätehuolto, piha- ja leikkialueet • lapsimäärät ja tilojen riittävyys lapsimäärään nähden
Vanhainkodit, palvelutalot ja muut asumispalvelut	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • yleinen siisteys ja rakenteiden kunto ja ylläpito • siivousohjelma ja -välineet • käymälät • pesu- ja pukeutumistilat • valaistus • ilmanvaihto • sisäilman laatu • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • melu • jätehuolto • piha-alueet • asiakasmäärät
Parturit ja kampaamot,	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • harjoitettavan toiminnan laatu • toiminnan jatkuvuus • toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt • välineiden siisteys ja puhdistus • käsihygienia • työvaatteet • pesutilat • käymälät • rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • ilmanvaihdon riittävyys • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • kemikaalien käsittely ja säilytys • jätehuollon järjestely
Kauneushoitola tai muu ihonkäsittely tai -hoitopaikka, solarium	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • harjoitettavan toiminnan laatu • toiminnan jatkuvuus • toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju)

	• yleinen siisteys ja siivousjärjestelyt • välineiden siisteys ja puhdistus • käsihygienia • työvaatteet • pesu- ja pukeutumistilat • käymälät • rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • ilmanvaihdon riittävyys • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • kemikaalien käsittely ja säilytys, jätehuollon järjestelyt • saako asiakas tarvitsemiaan erityistietoja ja ohjeita
Julkiset kuntosalit tai liikuntatilat	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • tilojen ja välineiden siisteys ja puhdistus sekä huolto ja ylläpito • ilmanvaihto • siivousjärjestelyt • pesu- ja pukeutumistilat • käymälät • jätehuolto
Hautausmaat	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • ruumiiden säilytys • hautojen peittäminen • yleisökäymälät • yleinen siisteys • jätehuollon järjestelyt • toiminnan aiheuttama haitta (melu, haju, pöly, talousveden saastumisriski, uimaveden saastumisriski) • (pohjavesitilanne alueella)
Muut laitokset ja huoneistot, joissa harjoitetusta toiminnasta saattaa aiheutua käyttäjälle terveyshaittaa	• vastaako toiminta siitä tehtyä ilmoitusta ja päätöstä • onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • toiminnan luonne ja laajuus määrittelee tarkastustoimintaa (altistuvien määrä, altistava tekijä) • harjoitettavan toiminnan laatu • toiminnan jatkuvuus • toiminnan mahdollisesti aiheuttamat haitat (melu, pöly, haju) • yleinen siisteys • rakenteiden ja pintojen kunto ja huolto • ilmanvaihto • tilojen soveltuminen käyttötarkoitukseen • käytettävän talousveden laatu • kemikaalien käsittely ja säilytys • jätehuollon järjestelyt • saako asiakas tarvitsemiaan erityistietoja ja ohjeita
Talousvettä toimittavat laitokset • Vähintään 5000 käyttäjää tai talousvettä tuotetaan yli 1000 m ³ /d	• Vastaako toiminta siitä tehtyä hakemusta ja hyväksymispäätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuman sekä tutkimustulosten arviointi

	• Henkilöstön talousvesihygieeninen osaaminen • Vedenottamoiden ja niiden ympäristön tarkastus • Erityistilannesuunnitelmat ja varautuminen • Laitoksen suorittama käyttötarkkailu • Tilojen siisteys ja kunto • Vedenottamoiden rakenteiden ja verkoston kunto sekä niiden kunnan seuranta • Saneeraaminen • Kemikaalien käyttö ja varastointi • Vedenlaadusta tiedottaminen
Talousvettä toimittavat laitokset • 50–5000 käyttäjää tai talousvettä tuotetaan 10–1000 m³ päivässä • Muu asetuksen (461/2000) mukainen kohde	• Vastaako toiminta siitä tehtyä hakemusta ja hyväksymispäätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Valvontatutkimusohjelma ja sen toteutuman sekä tutkimustulosten arviointi • Henkilöstön talousvesihygieeninen osaaminen • Vedenottamoiden ja niiden ympäristön tarkastus • Erityistilannesuunnitelmat ja varautuminen • Laitoksen suorittama käyttötarkkailu • Tilojen siisteys ja kunto • Vedenottamoiden rakenteiden ja verkoston kunto sekä niiden kunnan seuranta • Saneeraaminen • Kemikaalien käyttö ja varastointi • Vedenlaadusta tiedottaminen
Talousvettä toimittavat laitokset • Alle 50 käyttäjää tai talousvettä tuotetaan alle 10 m³ päivässä • Muu asetuksen (401/2001) mukainen kohde	• Vastaako toiminta siitä tehtyä hakemusta ja hyväksymispäätöstä • Onko aikaisemmilla tarkastuksilla havaitut epäkohdat korjattu • Soveltaen samat kuin yllä • Toiminnan laajuus (elintarvikealan yritykset, julkinen tai kaupallinen toiminta)

Liite 3. Laboratorioiden yhteystiedot

Talousvesi, uima- ja allasvedet:

Ahma Ympäristö oy
Teollisuustie 6 b, 96320 Rovaniemi

Asumisterveys:

Oulun seudun elintarvike- ja ympäristölaboratorio
Tutkijantie 4F, 90590 Oulu

Työterveyslaitos
Kastellin tutkimuskeskus,
Aapistie 1, 90220 Oulu

Ositum oy
Kiilakiventie 1
90250 Oulu
puh. 010 425 2600

Erikoistutkimuksia:

Elintarviketurvallisuusvirasto EVIRA
Mustialankatu 3
00790 Helsinki
puh. 020 772 003 (keskus)

Terveysten- ja hyvinvoinninlaitos
Mannerheimintie 166
00300 HELSINKI
puh. 09-474 41

Terveysten- ja hyvinvoinninlaitos / Ympäristöterveys
(erityisesti vesiperäiset epidemiat)
PL 95
70701 KUOPIO
Ilkka Miettinen
puh. 017-201 371 (vaihde)

Haartman Instituutti/virologian osasto (Norovirukset vedestä)
PL 21, Haartmanninkatu 3
00014 HELSINGIN YLIOPISTO
Carl-Henrik von Bonsdorff tai Leena Maunula
puh. 09-1912 6506 fax. 09-19